

S. SAYISI : 89

1954 Yılı

Devlet Havayolları U. M.
Bütçesi

Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1954 yılı Bütçe kanunu lâyihası ve Bütçe Komisyonu raporu (1/689)

T. C.

Başvekâlet

30 . XI . 1953

Muamelât Umum Müdürlüğü

Kararlar Müdürlüğü

Sayı : 71-2684, 6/3303

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1954 yılı Bütçesi hakkında hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 25 . XI . 1953 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun ve esbabı mucibe lâyhalarının ilişkileriyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

GEREKÇE

Katma bütçe ile idare olunan Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1954 Mali yılı (A/1) bütçesi 1953 yılına nazaran (4 768 439) lira fazlasiyle (15 570 373) lira ve (A/2) yatırımlar bütçesi (7 804 828) lira fazlasiyle (10 647 383) liradır.

Her iki gider bütçesinin toplamı olan (26 217 756) liranın (10 805 000) lirası idare tarafından toplanacak gelir ile, (4 324 438) lirası geçen yıldan devrolunan nakit ve (11 088 318) lirası da ilâzineden yapılacak yardımla karşılanacaktır.

A/1 — Bütçesi

Fazlalıklar

F.	M.	
201	11	Merkez memurları maaşı Geçen yılın aynı olan (176 700) lira teklif edilmiştir.
	12	Vilâyetler memurları maaşı Geçen yılın aynı olan (50 700) lira teklif edilmiştir.
	21	Merkez memurları açık maaşı Geçen yılın aynı olan (1) lira teklif edilmiştir.
	22	İller memurları açık maaşı Geçen yılın aynı olan (1) lira teklif edilmiştir.
202	11	Merkez memurları ücreti Geçen yılın aynı olan (37 500) lira teklif edilmiştir.
	21	Merkez hizmetlileri ücreti Bu tertibe geçen yıla nazaran (1 489 101) lira fazlasiyle (4 378 100) lira tahsisat teklif edilmiştir.

F. M.

Fazlalık, 1953 yılı yaz devresinde işletmeye açılan Karaköse, Isparta, Çanakkale, Bandırma, Erzincan hava meydanlarıyla Bayındırlık Vekâletince inşa edilip işletmesi idaremize tevdi edilmiş bulunan beynelmilel Yeşilköy hava meydanı ve bu meydana kurulmuş olan uçak bakım ve motör revizyon atölyesi ve 1954 yılında işletmeye açılması takarrür eden Esenboğa, Trabzon ve diğer bâzı meydanlar dolayısıyla meydana gelen personel ihtiyacından ve sivil havacılık hizmetlerinden olan meydan tesislerinin bakım hizmetiyle hava, deniz arama ve kurtarma hizmetlerinin umum müdürlükçe ifa edileceğinden ileri gelmiştir.

22 Vilâyetler hizmetliler ücreti

Vilâyetlerde muhasebe teşkilâtı olmaması sebebiyle ücretler merkezce tediye edildiğinden maddenin muhafazası için bu maddeye (1) lira teklif edilmekle iktifa edilmiştir.

204

Ecnebi uzman ücretleri

Bu tertibe geçen yıla nazaran (20 000) lira noksanıyla (140 000) lira teklif edilmiştir.

206

11 Merkez memurları çocuk zammı

Geçen yılın aynı olan (7 500) lira teklif edilmiştir.

12 Vilâyetler memurları çocuk zammı

Geçen yılın aynı olan (3 400) lira teklif edilmiştir.

21 Merkez memurları doğum yardımı

Geçen yılın aynı olan (600) lira teklif edilmiştir.

22 Vilâyetler memurları doğum yardımı

Geçen yılın aynı olan (400) lira teklif edilmiştir.

31 Merkez memurları ölüm yardımı

Geçen yılın aynı olan (1 500) lira teklif edilmiştir.

32 Vilâyetler memurları ölüm yardımı

Geçen yılın aynı olan (500) lira teklif edilmiştir.

40 Yakacak zammı

Geçen yılın aynı olan (250) lira teklif edilmiştir.

207

Ecnebi dil bilenlere 3656 sayılı Kanununun 5 nci maddesi gereğince ödenecek para mü-kâfatı

Geçen yılın aynı olan (1 500) lira teklif edilmiştir.

209

1 % 5 ve % 25 giriş kesenekleriyle artış farkı.

Bu maddeye geçen yıla nazaran (81 937) lira fazlasıyla (255 402) lira tahsisat konulmuştur. Fazlalık 202 nci fasılda izah edilen kadro ve ilâveleri dolayısıyla konulmuş olan tahsisattan ileri gelmiştir.

12 % 1 ek karşılıklar

(D) cetvelinde yapılan ihdaslar sebebiyle geçen yıla nazaran (14 891) lira fazlasıyla (46 430) lira teklif edilmiştir.

13 Emekli ikramiyesi

Geçen yıla nazaran (10 000) lira fazlasıyla (30 000) lira teklif edilmiştir. Fazlalık, 30 hizmet yılını doldurmuş olan bâzı memurların emekliye sevklerinin düşünülmesinden ileri gelmiştir.

14 Sandık yönetim masrafları

Bu maddeye (D) cetvelinde yapılan kadro ilâvesi sebebiyle (4 127) lira fazlasıyla (12 870) lira teklif edilmiştir.

15 Diğer ödemeler

5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun geçici 14, 19, 20 nci maddeleri ve 4222 sa-

yılı Kanununun 18 nci maddesi gereğince ödenecek paralara ait olup 1953 yılı tahsisatı kâfi gelmediğinden geçen yıla nazaran (11 000) lira fazlasiyle (20 000) lira teklif edilmiştir.

- 210 Temsil tahsisatı
Geçen senenin aynı olan (1 800) lira teklif edilmiştir.
- 211 10 5213 sayılı Kanun gereğince ödenecek uçuş parası tazminat ve başka masrafları
Bu maddeye geçen yıla nazaran (274 968) lira fazlasiyle (550 000) lira teklif edilmiştir. Fazlalık yapılan anlaşmalar gereğince; başlamış olan Ankara, İzmir, Atina ve Ankara, Adana, Kıbrıs dış seferleriyle yeni açılmış bulunan Bandırma, Çanakkale, İsparta, Karaköse, Erzincan meydanları ve 1954 yılında açılması takarrür eden Akhisar, Trabzon, Denizli, Kastamonu meydanları dolayısıyla yapılacak uçuşla mevcut hatlarının eskiye nazaran çoğaltılmasından ve uçak personeline hostes ilâvesiyle 4 ten 5 e yükselmiş olmasından ileri gelmiştir.
- 20 Bütçe Kanununun 5 nci maddesi gereğince verilecek ikramiyeler
Bu maddeye 1953 yılına nazaran (10 000) lira fazlasiyle (50 000) lira tahsisat teklif edilmiştir. Fazlalık, ücretli kadrolarına yapılan ilâvelerden ileri gelmiştir.
- 214 3424 sayılı Kanununun 5 nci maddesi gereğince uçak kazasında ölenlerin ailelerine verilecek tazminat
Bu tertibe, geçen yıllarda uçak mürettebatı 4 kişi iken hostes ilâvesiyle 5 e çıkmış olmasından, (5 000) lira fazlasiyle (25 000) lira konulmuştur.
- 221 Emekli dul ve yetim maaşları
Geçen yılın aynı olan (2 750) lira teklif edilmiştir.
- 301 10 Merkez kırtasiye
Bu tertibe geçen yıla nazaran (2 000) lira fazlasiyle (6 000) lira teklif edilmiştir.
- 20 Merkez döşeme
Bu tertibe geçen yıla nazaran (2 080) lira fazlasiyle (3 000) lira teklif edilmiştir. Fazlalık, günden güne genişlemekte olan umum müdürlük merkez teşkilâtı 1953 tahsisatının kâfi gelmemesinden ve umum müdürlüğün yeni taşınacağı binada doğacak ihtiyaçlarını karşılamak içindir.
- 30 Merkez demirbaş
Bu maddeye geçen yıla nazaran (1 720) lira fazlasiyle (5 000) lira tahsisat konulmuştur. Fazlalık geçen yıl tahsisatının kifayet etmeyeceğinin anlaşılmasından ve umum müdürlük faaliyetinin gittikçe çoğalmasından ileri gelmiştir.
- 40 Merkez öteberi masrafları
Bu maddeye geçen yıla nazaran (5 000) lira fazlasiyle (15 000) lira tahsisat konulmuştur. Fazlalık, geçen yıl tahsisatının kifayet etmeyeceğinin anlaşılmasından ve Umum Müdürlüğün faaliyetinin çoğalmasından ileri gelmiştir.
- 50 Merkez aydınlatma
Yukardaki maddelerde arzedilen sebepler dolayısıyla bu maddeye de (4 000) lira fazlasiyle (5 000) lira teklif edilmiştir.
- 60 Merkez ısıtma
Umum Müdürlük icarında bulunduğu Ulaştırma Vekâleti binasını tahliye edeceğinden nakledilecek binanın ancak (5 000) lira ile ısıtılabilereği anlaşıldığından geçen yıla nazaran (4 000) lira fazlasiyle teklif edilmiştir.

F. M.

- 302 10 Vilâyetler kırtasiye
1953 yılında açılan meydanlar dolayısıyla faaliyetin genişlemesinden geçen yıl alınan tahsisat kâfi gelmemiş olduğundan ve bu yıl birçok meydanların açılması takarrür ettiği için geçen yıla nazaran (7 500) lira fazlasıyla (10 000) lira teklif edilmiştir.
- 20 Vilâyetler döseme
Geçen yıla nazaran (425 000) lira noksanıyla (150 000) lira teklif edilmiştir.
- 30 Vilâyetler demirbaş
1953 yılı Bütçesiyle alınan 14 750 lira Yeşilköy terminal binası ihtiyacını karşılayamamış olduğundan 1954 yılında (10 250) lira fazlasıyla teklif edilmiştir.
- 40 Vilâyetler öteberi masrafları
1953 yılında işletmeye açılan 6 meydan dolayısıyla senenin 7 nci ayında geçen yıl tahsisatı sarfedilmiş olduğundan ve bu yıl açılacak meydanlar sebebiyle bu ihtiyaç daha da fazlaşacağından (5 000) lira fazlasıyla (25 000) lira teklif edilmiştir.
- 50 Vilâyetler aydınlatma
1953 yılında yeniden meydanlar açılması hasabıyla alınan ödenek kâfi gelmediğinden ve 1954 yılında da bazı meydanlar açılacağından (15 000) lira fazlasıyla (60 000) lira teklif edilmiştir.
- 60 Vilâyetler ısıtma
Evveldi maddelerde arzedilen sebepler dolayısıyla bu ihtiyaç da arttığından (10 600) lira fazlasıyla (30 000) lira teklif edilmiştir.
- 303 Basılı kâğıt ve defterler
1953 Bütçesine konulan (19 000) liralık tahsisat yeni meydanlar açılması yüzünden kıfayet etmemiş olduğundan ve yeni meydanlarda açılacağından artan ihtiyacı karşılamak maksadıyla (6 000) lira fazlasıyla (25 000) lira teklif edilmiştir.
- 304 11 Merkez posta ve telgraf ücreti
Geçen yılın aynı olan (5 000) lira teklif edilmiştir.
- 12 Vilâyetler posta ve telgraf ücreti
Geçen yılın aynı olarak (1 000) lira teklif edilmiştir.
- 21 Merkez telefon masrafları
Yeniden kiralanacak Umum Müdürlük binasına mevcut telefonların nakli ile beraber faaliyetin artması yüzünden bazı telefon tesisleri yapılacağından ve telefon muhaveresinin artmasından (5 000) lira fazlasıyla (15 000) lira teklif edilmiştir.
- 22 Vilâyetler telefon masrafları
Geçen yılın aynı olan (50 000) lira teklif edilmiştir.
- 305 11 Merkez kira bedeli
Halen idarenin işgalinde bulunan bina ihtiyacını karşılamadığından yeniden münasip bir binanın kiralanması zarureti karşısında geçen yıla nazaran (45 000) lira fazlasıyla teklif edilmiştir.
- 12 Vilâyetler kira bedeli
Bu maddeye 1953 yılında açılmış olan meydanlarla 1954 yılında açılacak meydanların bina, garaj ve büro ihtiyaçları kiralarını karşılamak üzere (40 000) lira fazlasıyla (80 000) lira teklif edilmiştir.
- 306 Giyecekler
Bu tertibe geçen yıla nazaran (36 000) lira fazlasıyla (151 000) lira tahsisat teklif edilmiştir. Fazlalık (D) cetveline ilâve edilen yeni kadrolardan ileri gelmiştir.

F. M.

- 307 10 Sürekli görev yolluğu
Mevcut meydanların eleman takviyesiyle yeniden açılacak meydanların personel ihtiyaçlarının temini için yapılacak nakil ve tâyinler dolayısıyla geçen yıla nazaran (10 000) lira fazlasıyla (20 000) lira teklif edilmiştir.
- 20 Geçici görev yolluğu
1953 yılı Bütçesiyle (25 000) liralık ödenek alınmış ve yıl içinde ihtiyaca kâfi gelmediğinden diğer bölümlerden (11 000) liralık aktarma yapılmıştır. Bu suretle (36 000) liraya baliğ olan ödeneğin Kasım 1953 ayı içinde tamamen sarfedileceği nazara alınarak daha (20 000) liralık ek ödenek istihali için kanun lâiyhası hazırlamıştır. Binaenaleyh yeniden meydan açılması işleriyle mevcut meydanlarla tesislerin bakım ve tamir işlerinin merkezden gönderilen elemanlarla yaptırılması zarureti karşısında 1953 yılındaki ödenek durumu göz önünde tutularak (20 000) lira fazlasıyla (45 000) lira teklif edilmiştir.
- 40 Yabancı memleketler yolluğu
1953 yılı ödeneği yıl içinde kifayet etmemiş (15 000) lira aktarma suretiyle ilâve yapılmıştır. Bu durum göz önüne alınarak (10 000) fazlasıyla (40 000) lira teklif edilmiştir.
- 50 Yabancı uzmanlar yolluğu
Geçen yılın aynı olan (15 000) lira teklif edilmiştir.
- 60 Merkez kontrolleri yolluğu
İdarede teftiş teşkilâtı olmayıp şimdiye kadar merkez meydanlar acenta muamelâtının murakabesi için işin arzettiği duruma göre kısmen Ulaştırma Vekâleti müfettişleri ve kısmen idare memurları marifetleriyle ifa ettirilmekte idi. 1953 yılı yaz programının tatbiki ve seferlerin artması dolayısıyla idare hizmetlerinin daha verimli yürütülmesini teminen murakabe organı vücuda getirilmesine ihtiyaç durulmuş ve kuruluş kanununun 7 nci maddesindeki yetkiye dayanılarak mevcut elemanlardan şimdilik iki kişi bu işle tavgif edilmiştir. Bu hale nazaran merkez kontrolörler yolluğu adı ile açılan bu maddeye (15 000) liralık ödenek konulmuştur.
- 308 11 Merkez tedavî masrafları
Bu maddeye personel adedinin artması sebebiyle 1954 yılı için (1 000) lira fazlasıyla (3 000) lira teklif edilmiştir.
- 12 Vilâyetler tedavi masrafları
Bu maddeye yeni açılmış ve açılacak olan meydanlara verilecek personel sebebiyle (1 000) lira fazlasıyla (3 000) lira teklif edilmiştir.
- 309 21 Merkez yer taşıtları işletme masrafları
Geçen yılın aynı olarak (2 000) lira teklif edilmiştir.
- 22 Merkez yer taşıtları donatım ve onarım masrafları
Geçen yılın aynı olarak (1 000) lira teklif edilmiştir.
- 31 Vilâyetler yer ve deniz taşıtları elektrojen grupları, buharlı kazanlar ve diğer tesislerin işletme masrafları
Geçen yılın aynı olarak (500 000) lira teklif edilmiştir.
- 32 Vilâyetler yer ve deniz taşıtları elektrojen grupları buharlı kazanlar ve diğer tesislerin donatım ve onarım masrafları
Bu maddeye mevcut ihtiyaca göre geçen yıla nazaran (100 000) lira fazlasıyla (200 000) lira teklif edilmiştir.
- 41 Hava taşıtları işletme masrafları
1953 yılında mevcut hatlarla birlikte yeni açılacak meydanlar, talim ve terbiye, hu-

F. M.

susi kira, ekstra ve tecrübe uçuşları sebebiyle ve dış hatlarda Adana ve Kıbrıs seferleri yapılacağından her iki seferle birlikte (10 200 000) litre benzine (228 000) litre yağa, ihtiyaç hâsıl olacaktır. Ayrıca buzlanmaya karşı (13 634) litre fazla alkole ihtiyaç vardır.

İşte bu ihtiyacın karşılanması için bu maddeye geçen yıla nazaran (1 977 265) lira fazla aile (6 161 468) lira tahsisat teklif edilmiştir.

42 Hava taşıtları donatımı ve onarım masrafları

Mevcut 5 uçağın revizyon ve koltuk değiştirme masrafı 70 aded motor tamir ve yedek parça, 10 aded uçağın koltuk ve dahili tefrişi, 23 yolcu uçağının gövde ve motor onarımı karşılığı olmak üzere bu maddeye geçen yıla nazaran (300 000) lira fazlasıyla (900 000) lira teklif edilmiştir.

50 Çeşitli işletme masrafları

Dış hatlarda olduğu gibi iç hatlar yolcularına yiyecek ve içecek verileceğinden ve dış hat seferleri de artmış bulunduğundan ödenek Hendling ücreti de yükseleceğinden ve yeniden işletmeye açılan ve açılacak olan meydanlarda şehirler arası yolcu ve eşya nakli için daha fazla otobüs temini zarureti doğacağından bu maddeye geçen yıla nazaran (267 000) lira fazlasıyla (450 000) lira teklif edilmiştir.

403 Temsil masrafları

Geçen yılın aynı olarak (5 000) lira teklif edilmiştir.

407 Geri verilecek paralar ve bilet satış komisyonu

Hasılat artması nispetinde acentaların komisyonları da artacağından 1953 yılına nazaran (80 000) lira fazlasıyla (150 000) lira teklif edilmiştir.

408 Artırma, eksiltme ihale komisyonlarına iştirak edecek üyelerin huzur ücretleri

Geçen yılın aynı olarak (500) lira teklif edilmiştir.

412 Sıhhi gereçler

Uçakların dezenfekteleri ve yeniden açılan ve açılacak olan meydanların âcil müdavası için sıhhi malzeme ve pansıman eşyası satın alınması maksadiyle (8 000) lira fazlasıyla (35 000) lira teklif edilmiştir.

414 Taşıma masrafları

Geçen yılın aynı olarak (10 000) lira teklif edilmiştir.

417 Vergi ve resimler

Bu tertibe artan ihtiyaç nispetinde geçen yıla nazaran (5 000) lira fazlasıyla (20 000) lira teklif edilmiştir.

418 Faiz, Acyo ve Para taşıma masrafları

Geçen yılın aynı olan (10 000) lira teklif edilmiştir.

419 Mahkeme masrafları

Geçen yılın aynı olarak (7 000) lira teklif edilmiştir.

421 Posta ve eşya nakil tazminatı

Geçen yılın aynı olarak (1 000) lira teklif edilmiştir.

426 Pasif koruma masrafları

Geçen yılın aynı olarak (6 000) lira teklif edilmiştir.

F. M.

- 451 10 Satın alma ve abone bedeli
Geçen yılın aynı olarak (6 500) lira teklif edilmiştir.
- 20 Başka her çeşit yayın ve propaganda masrafları
1953 yılı bütçesine konulan tahsisat mali yılın ilk aylarında seferlerin açıldığını halka duyurulmak maksadiyle yapılan ilân ve tarife tab'ı masraflarına sarfedilmiş olduğundan yayın ve propaganda hizmetlerinin lâyık veçhile yapılabilmesi için 1954 yılında geçen yıla nazaran (115 000) lira fazlasiyle (150 000) lira teklif edilmiştir.
- 452 10 Staj için yabancı memleketlere gönderilecek uçak personel ve teknisiyenlerin yollukları ile başka her çeşit masrafları
Bu tertibe geçen yıla nazaran (149 000) lira fazlasiyle (174 000) lira tahsisat konulmuştur. Fazlalık, yeni satın alınacak muhtelif tip uçakların hususiyetlerini öğrenmek üzere bu uçaklara yetecek miktarda izam edilecek uçak personeli ile teknik personellerin yolluklarıyla başka her çeşit masraflarından doğmaktadır.
- 20 İdare mensuplarından kurs ve staja tâbi tutulacakların her türlü masrafları
Yeni açılmış olan bu maddeye (50 000) lira tahsisat teklif edilmiştir. Hava meydanlarında çalışan idari ve teknik personelin nazari ve amelî bilgilerinin artırılması için konulmuş olan bu para ile sözü edilen personelin memleket dârilindeki müessese ve kurslarda yetiştirilmeleri sağlanacaktır.
- 453 Havacılık kongre ve konferanslarına iştirak edeceklerin yolluk ve masrafları
Günden güne inkişaf etmekte olan havacılığın icaplarına göre her yıl dâhil ve hariçte toplanmakta olan havacılık kongre ve konferanslarına iştiraki temin için bu bölüme geçen yıla nazaran (5 000) lira fazlasiyle (10 000) lira teklif edilmiştir.
- 501 Geçen yıl borçları
Geçen yılın aynı olarak (60 000) lira teklif edilmiştir.
- 502 10 1949 - 1952 yılları borçları
Geçen yılın aynı olarak (4 999) lira teklif edilmiştir.
- 20 1937 - 1948 yılları borçları
Geçen yıl olduğu gibi maddenin murafazası bir lira teklif edilmiştir.

A/2 Bütçesi

- 701 Meydanlar, istasyon binaları, hangar, atelyeler onarımı
- 10 Meydan binaları onarımı
Bu maddeye geçen yıla nazaran (250 000) lira fazlasiyle (400 000) lira teklif edilmiştir. Bu tahsisatla bâzı meydanlar bina ve hangarları tesisi ile Yeşilköy binası önü teşyi mahalli ve tarasın üstünün kapatılması, seyyar jeneratör ve sair araç ve sundurma, bakım hangarı, akü tamir kısmı binası inşa edilecektir.
- 20 Pist onarımı
Bu tertibe geçen yıla nazaran (50 000) lira fazlasiyle (650 000) lira tahsisat teklif edilmiştir. Bu tahsisatla yeni açılan Yeşilköy meydanının pist ve terminal sahası bağlantı yolları. Esenboğa meydanının müteferrik ihtiyaçları ve İsmir beton tamiri ve apron tevsi, Elâzığ beton pist tamiri ve idarenin diğer tamire ihtiyacı bulunan pistleri tamiri ve silindirajı yapılacaktır.
- 711 Makine ,araç ve gereçler onarımı
Bu tertibe geçen yılın aynı olarak (10 000) lira teklif edilmiştir.

F. M.

- 751 Meydanlar için satın alınacak makine, araç ve yedek parça
- 10 Makine araç ve yedek parçaları satınalma masrafları
Bu maddeye geçen yılın aynı olarak (50 000) lira konulmuştur.
- 20 Elektrojen gurupları yedek parça satınalma masrafları
Bu maddeye geçen yıla nazaran (50 000) lira fazlasıyla (150 000) lira teklif edilmiştir. Konan bu tahsisatlar meydanlar için beş kilovathk yirmi adet gurup elektrojen satın alınacak ve mevcut on hallet, on-beş enternasyonal sekiz huda elektrojen yedek parçası ve malzeme bedelleri karşılanacaktır.
- 752 Yeniden alınacak taşıtlar ve telsiz cihazları
- 10 Hava taşıtları, telsiz cihazları, yedek parça satınalma masrafları
Bu maddeye geçen yıla nazaran (300 000) lira fazlasıyla (800 000) lira tahsisat konulmuştur. Bu tahsisatla 26 yolcu, iki kargo uçağı yedek malzemesi, kör inişlerin faaliyete geçirilmesi işi, V. H. F. cihazlarının yenilenmesi, kristal anten ve teferruatı şarj dinamoları, şarj motorları lâmba, silindir başı, benzin pompa tesisatına ait yedek parçalar atelye cihazı, İ. C. A. O. nizamlarına ve 1944 Şikago Anlaşmasına göre Türkiye'nin tatbik etmekte olduğu sivil havacılık, hava trafik ihtiyaçları karşılanacaktır.
- 752 20 Yer ve deniz taşıtları, telsiz cihazları, yedek parça satınalma masrafları
Bu tertibe geçen yıla nazaran (150 000) lira fazlasıyla (800 000) lira tahsisat teklif edilmiştir. Bu tahsisatla meydanlarda verici, alıcı telsiz kontrolü için altı adet radyolu jeep otomobili, uçuş himayesi için muhtelif meydanlara ihtiyat radyo, V. H. F. cihazları satın alınması, 24 meydanda elektrik ve elektronik renç, Bikin ikaz elıcısı ve Ankara, Yeşilköy meydanlarına iki adet statyon vagon tip araba satın alınması, İ. C. A. O. nizamlarına ve 1944 Şikago anlaşmasına göre Türkiyenin tatbik etmekle mükellef olduğu sivil havacılık, hava trafik ihtiyaçlarını karşılamak üzere lüzumlu elektrik ve elektronik cihazları satın alınacaktır.
- 30 Amerikan - İngiliz kredileriyle satın alınan malzeme bedelinin taksitleri olup Hazineye ödenecek paralar
Bu tertibe geçen yıla nazaran (4 828) lira fazlasıyla (387 383) lira tahsisat teklif edilmiştir. Fazlalık faiz farkından doğmuştur.
- 40 Motör revizyon atelyesi için satın alınacak alet ve malzeme karşılığı
Bu tertibe geçen yılın aynı olarak (400 000) lira tahsisat teklif edilmiştir. 6149 sayılı Kanun gereğince gelecek yıllara sâri taahhütler karşılığı
Yeni açılan bu tertibe 1953 yılında kabul edilen 6149 sayılı Kanuna istinaden 1954 yılı hissesi olarak (7 000 000) lira teklif edilmiştir.

Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1954 yılı gelir bütçesi gerekçesi

1952 Mart ayından Ağustos sonuna kadar (4 566 168) lira tahsilât yapılmasına mukabil 1953 yılı 6 aylık müddet içinde 1952 yılına nazaran (921 209) lira fazlasıyla (5 487 377) lira tahsilât vâkı olmuştur.

Bu miktarın 1953 malî yılı sonuna kadar (9 037 377) liraya baliğ olacağı anlaşıldığından ve yeniden Karaköse, Erzincan, İsparta, Çanakkale, Bandırma meydanları açılmış olduğundan 1954 yılı gelirinin 1953 yılına nazaran aşağıdaki bildirişe göre (1 768 000) lira fazlasıyla elde edileceği göz önünde tutularak İdarenin tahsil edeceği gelir miktarının (10 805 000) lira olacağı anlaşılmış ve gider bütçesi ona göre hazırlanmıştır.

Beyanı

Fasıl	Gelirin çeşidi	1953 Tahmini	1954 Tahmini	Fazlası	Noksanı
1	Bilet geliri	6 090 000	8 500 000	2 410 000	
2	Bagaj geliri	240 000	280 000	40 000	
3	Çeşitli gelirler	970 000	2 025 000	1 070 000	15 000
		<u>7 200 000</u>	<u>10 805 000</u>	<u>3 520 000</u>	<u>15 000</u>

Hazineden Yardım

1954 yılı A/1 gider teklif bütçesi (15 570 373) ve A/2 (10 674 383) lira olmak üzere her iki bütçe toplamı (26 217 756) lira olup bu giderlere karşılık 1954 yılı gelir tahmini, (10 805 000) liradır.

1954 yılına geçen yıldan devrolunacak nakit miktarı, (4 324 438) lira olduğundan gelir tahminiyle birlikte (15 129 438) liraya baliğ olmaktadır.

Bu miktar gider bütçeleri toplamı olan (26 217 756) liradan çıkarıldığı takdirde geriye kalan (11 088 318) liranın hazineden yapılacak yardım miktarı olacağı tahakkuk etmiş bulunmaktadır.

Geçen yıldan devrolunan paralar

Bütçenin hazırlandığı zaman gerek banka mevcudu ve gerekse malî yıl sonuna kadar eide edilecek gelir miktarı ile birlikte (13 749 968) liraya baliğ olan nakit mevcuduna karşılık taahhütler ve Ağustos 1953 tarihinden malî yıl sonuna kadar yapılacak bilûmum tediyeleşmeler toplamı olan (9 425 530) lira çıkarıldığı takdirde 1954 yılına (4 324 438) lira devrolunacağı anlaşılmış ve bu miktar gelir bütçesine konulmuştur.

Rapor

33 . I . 1954

Bütçe Encümeni Riyasetine

Tetkiki bize havale buyurulan Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1954 yılı Bütçesi üzerinde yaptığımız tetkiklere mütaallik mütalâalarımızı arz ediyoruz :

Ulaştırma Vekâletine bağlı olarak mülhak bütçe ile çalışan bu İdarenin 1954 Bktçesi :

Gider bütçesi tahsisatı olarak 26 217 756, gelir muhaseması ise 26 217 756 liralık bir rakam arz etmektedir.

Bu giderin 10 805 000 lirası idare tarafından toplanacak gelir ile 4 324 438 liradan devrolunan nakit ve 11 088 318 lirası da Hazine'den yapılacak yardımla karşılanacaktır.

Devlet Havayollarına ait umumî görüşlerimiz

Türkiye hudutları birbirinden uzak, arazisi kara nakil vasıtalarına müşkülât arzeden, merkez nakliyatının limanların ve deniz vasıtalarının ihtiyaca kifayet etmediği, birçok bölgelerinde yolcu ve eşya nakliyatının pek fazla kesafet arz etmediği bir memlekette, hava nakliyatının hususi bir ehemmiyet arzedeceği tabiidir.

Kaldı ki, memleketimiz Avrupa ile Asya hattâ Amerika memleketleri arasında bulunmasından dolayı ayrıca uluslararası hava nakliyatına da sahne olmaktadır.

Bugün bu tabii ve coğrafi duruma rağmen, uçakların diğer nakil vasıtalarına nazaran büyük ölçüde nakliyat yapamaması ve nazik mekanizmaları itibariyle süratle aşınmaya mâruz olmasından dolayı fakir, orta halli dediğimiz halk tabakaları için çok kullanılır bir nakil vasıtası sayılamaz. Buna rağmen hava yolculuğu umumiyet itibariyle lüks bir mahiyet arz etmekten de uzaktır.

Devlet Havayolları İdaremiz, halkımızın hava yolculuğuna karşı itimat ve alâkasını celp ve muhtelif yerlerde hava meydanları tesis ve hava servisleri tertibederken, ifasiyle mükellef bulunduğu âmme hizmetinin derecesini göz önüne getirmesi, fevkalâde sosyal zaruretler mevcut değilse, gayriiktisadi hatlar açmaktan sakınması yerinde olur. Bilhassa gelir kısmında devletten gördüğü yardımların bu sık altında mütalâası icabetmektedir.

1. Havayollarının tesisinde gözetilen esaslar :

Havayollarının tesisinde başlıca iki gaye gözetilmektedir.

A) Âmme hizmeti mülâhazasıyla yurdun her tarafına medeniyetin bu ileri vasıtasından istifade ettirmek.

B) İşletmecilik esaslarına uygun olarak gelir temin edecek servisler.

2. İç hatlar :

Yukarda belirtilen iki gayeyi temin etmek maksadı ile bugün, Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü; İstanbul, Bandırma, Çanakkale, Bursa, Balıkesir, Akhisar, İzmir, Eskişehir, Ankara, Afyon, Isparta, Antalya, Samsun, Konya, Kayseri, Adana, İskenderun, Sivas, Gaziantep, Malatya, Elâzığ, Erzincan, Urfa, Diyarbakır, Erzurum, Van, Ağrı ve Kars'a muntazam hava seferleri işletilmektedir. İç hatlarımızda 1939 senesinde 399 yolcu taşınmış ve 15 570 lira gelir temin edilmiş iken 1952 yılında 123 820 yolcu taşınmış 7 735 000 lira gelir temin edilmiştir.

1953 yılından bugüne kadar seyrinden 200 000 yolcu ve 10 000 000 lira gelir temin edileceği tahmin edilmektedir.

3. Dış hatlar :

Mevcut uçaklarla ilk merhalede yakın komşu memleketlerle irtibatı sağlamak maksadı ile :

A) İstanbul, Ankara, Kıbrıs, Beyrut.

B) İstanbul, Adana, Kıbrıs.

C) İstanbul, Ankara, Beyrut.

D) Ankara, İzmir, Atina arasında muntazam yolcu seferleri yapılmaktadır. Mevcut imkânlar genişledikçe merhale, merhale bu programların daha uzak memleketlere temdit edileceği beyan edilmektedir.

4. Hususi uçaklara verilecek müsaade :

3424 sayılı Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü Teşkilâtı hakkındaki Kanun, memleket dâhil ve haricinde sefer yapmak vazifesini bu idareye tahmil etmiş ise de, bu ihzari bir mahiyet taşımaktadır. Bu bakımdan, bugünkü mevzuat hususi teşebbüslerin memleketimiz dâhilinde havayolları tesisine mâni bir vaziyet göstermektedir. Ancak, havayolu tesisinin çok masraflı oluşu henüz daha memleketimizde hususi teşebbüslerin esaslı bir şekilde vücutlanmasına imkân vermemiştir. Devlet Havayolları İdaresi, günün birinde memleket dâhilinde ve haricinde hava yolu işletmesinin doğrudan doğruya hususi şahıslar tarafından işletilmesini ve yerini tu teşekküllere devretmesini tabii görmektedir. Bu bakımdan, bugünden hususi teşebbüsleri kendisine rakip bir müessese olmaktan ziyade kendisinin himayesiyle tevsî etmesi lâzım olduğu kanaatindeyiz. Bu bakımdan, bu teşekküllerin tesis ve gelişmesi için her türlü yardımı yapacaktır.

5. Yolcu ve eşya nakliyatı :

1939 senesinden 1953 senesine kadar yolcu ve eşya nakliyatını gösterir bir cetvel ilişik olarak takdim kılınmıştır.

6. Acentelerle olan münasebat ve tahsilât, alacaklar var mı?

Dahilî ve haricî acenteler :

1953 senesine gelinceye kadar idare bilet satış işlerini büyük şehirlerde kendi açtığı bürolara, diğer şehirlerde de acenteliklere yaptırmakta idi. Bilhassa büyük şehirlerde yalnız bir yerdeki bilet satışı halka büyük bir müşkülât doğurduğu göz önüne alınarak seyahat bürolarına da acentelik verilmeye başlanmıştır. Büyük şehirlerde yalnız seyahat işleriyle uğraşan bürolara bu acentelikler verilmekte olup, önümüzdeki sene diğer küçük şehirlerde de munhasıran seyahat işleriyle uğraşanlara acentelik verilmesi ve bu şekilde küçük şehirlerimizde de birer seyahat bürosu teşkil ettirilmek suretiyle turizm dâvasına da hizmet edilmek istenilmektedir.

Devlet Havayollarının biletlerinin satışı için gerek memleket dâhilindeki, gerekse memleket haricindeki acenteliklerle birer mukavele yapılmakta, bu mukavelelerle de acentelerde bulunması gereken vasıflar, yapacağı işler, hasılatı idare hesabına ne suretle yatıracığı zikredilmekte, mukavele hükümlerine riayet etmeyenler hakkında tatbik olunacak müeyyideler kaydolunmaktadır.

Memleket içinde (20), memleket dışında (4), esas acentemiz ve ayrıca İstanbul'da (21), Ankara'da (2), İzmir'de (3) tâli acente bulunmaktadır.

7. İktisadi Devlet Teşekkülü oluşu :

Devlet Hava yolları İdaresi, bir taraftan Teşkilât kanununa göre Türkiye hudutları içinde ve

dışında hava yolları tesis etmek ve bu yollar üzerinde uçaklarla yolcu eşya ve posta nakliyatı yapmak, diğer taraftan da Şikago'da akdolunan Milletlerarası Sivil Havacılık Anlaşmaları icabı olarak meydanlar işletmek ve her türlü hava seyrüsefer kolaylıklarını sağlamak vazifelerini ifa etmektedir. Hava işletmeciliği ile sivil havacılık hizmetlerinin birlikte yürütülmesinde çeşitli mahzurlar doğmakta ve umumi esaslara da uymamaktadır. Zira sivil havacılık tamamen âmme hizmetleri hüviyetini taşıyan bir iştir. Limanlar, yollar inşası bunların üzerinde trafik âmme menfaatleri zaviyesinden nizamlanması ve murakabesi nasıl bir devlet otoritesi işi ise, meydanlar tesis, meydanlarda trafik kontrolü, trafiğin havada ve meydanlarda nizamlanması işi de tamamen devletin âmme hizmetleri sahasına girmektedir.

Diğer yabancı memleketlerde de sivil havacılık işi istisnasız olarak devlet elinde bulunmaktadır.

Bu itibarla Devlet Havayolları bünyesinde bulunan sivil havacılık vazifesinin âmme hizmeti olarak Devletin elinde tutulması gerekmektedir. Buna mukabil hava işletmesinin kendi bünyesinde malî imkân ve kudretini yakinen müşahade ve kontrol etmesi ve en yüksek faide kaidesine göre idame ve inkişafını sağlamak maksadiyle hava işletmeciliğinin iktisadi bir Devlet teşekkülü haline getirilmesi zarureti hâsıl olmuştur.

Esasen 1952 - 1953 yılları bütçelerinin Büyük Millet Meclisinde görüşülmesi sırasında da idareye iktisadi hüviyet verilmesinin yerinde olacağı ve bu maksadın temini için de kuruluş kanununun hazırlanması tavsiye edilmişti.

Bu itibarla, idarenin işletmecilik faaliyetine iktisadi hüviyet verilmesini temin için hazırlanan kanun lâyihası vekâletlerin tetkikına arz edilmiş bulunmaktadır. Yalnız Devlet Havayolları İdaresi İktisadi Devlet Teşekkülü haline getirilirken, her sene yapılması gereken Devlet para yardımının asgari miktarı kanunla konulmalıdır. Aksi takdirde işletme çok güç bir duruma girer.

8. Havayolları ile Tayyare Motör Fabrikası arasındaki münasebetler :

Havayolları İdaresi motör ve revizyon işlerini öteden beri Türk Hava Kurumu Motör Fabrikasına ve bu defa da Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumuna yaptırmaktadır. Bu revizyonlara mütaallik bilcümle malzeme, takım ve işçilik ücretleri Havayolları tarafından verilmektedir. İdarenin gerek motör revizyonu işlerini, gerekse diğer teknik işlerini yaptırmak aynı zamanda memleketimize gelen ecnebi uçakların da lüzumu halinde tamiratlarını yapmak üzere Yeşilköy'de bir atelye kurulmaktadır.

9. Muhtelif hava alanlarındaki vaziyet, levazım depoları :

Devlet Havayolları İdaresinin kırtasiye, demirbaş ve teknik malzeme ve akar yakıt ihtiyaçları umumiyet itibariyle 2490 sayılı Artırma ve Eksiltme Kanunu hükümleri dairesinde merkezce temin olunmakta, akar yakıt hariç olmak üzere diğer mevât yine merkezde teşekkül eden 1 ve 2 n. aralı depolarda muhafaza olunmaktadır.

İdarenin atelye, meydan ve bilet satış büroları ihtiyaçları vâkı talepleri üzerine merkez depolarından gönderilmektedir. Ayrıca, 2490 sayılı Kanunun 46 ncı maddesiyle mahallî müteferrik ihtiyaçlar için 1 500 lira kadar satınalma yetkisi bulunduğundan yapılacak mubayaatın hususiyet ve cüzüyeti göz önünde tutularak mahallerince de temini cihetine gidilmektedir.

Gerek merkezden temin edilip gönderilen ve gerekse mahallerinden mubayaat edilen her türlü ayniyat merkezde olduğu gibi meydanlarda da teşkil olunan depolara mal edilmekte ve perakende surette istimal vukubuldakça Ayniyat Talimatnamesi esasları dairesinde ambarlardan ihraç kaydedilmektedir.

İdarenin, merkez ve mülhakattaki ambar muâmelâtı tamamen 1050 sayılı Kanunun ayniyat hü-

kümleri çerçevesi içinde cereyan etmekte ve diğer Devlet dairelerinde olduğu gibi hesap neticeleri yıllık olarak Merkez Ayniyat Muhasipliğine verilmektedir. Ayniyat Muhasibi kendi zamanı idaresinden mesul ve Divanı Muhasebata hesap vermekle mükelleftir. Diğer ambar vazifeleriyle görevli memurlar ise, ayniyat muhasibinin mutemedi mevkiinde olup zamanı idare hesaplarını ayniyat muhasipliğine verip beraetlerini istihsal ederler. Bu memurlar 2489 sayılı Kefalet Kanunu hükümlerine tâbidirler.

10. Hava, demir ve deniz vasıtaları arasındaki münasebetler :

Halkımızın hava, deniz ve demiryolları hakkında toplu bilgi alabilmesi maksadiyle 1952 yılında Ankara, İstanbul ve İzmir'de birer ulaştırma istihbarat bürosu kurulmuştur. Bunlardan Ankara'daki Demiryolları, İstanbul'daki Denizyolları ve İzmir'deki D. H. Y. tarafından kurulmuştur. Bu bürolarda hava, deniz ve demiryolları seferleri hakkında bilgi verilmektedir. Bürolarda 1953 yılında bilet satışlarına da başlanılmıştır. Uçak seferlerinin tanziminde de diğer nakil vasıtalarının seferleri imkân nispetinde nazarı itibara alınmaktadır.

Meselâ : Civar yerlerden İzmir Cumaovasına her gün saat 9 da bir tren geldiği bilindiğinden İstanbul'a gidecek yolcuların seyahatlerinin temini maksadiyle Uçak saat 9,30 da hareket ettirilmiştir.

11. Vekâletle olan münasebetler :

3. VI. 1938 tarihli ve 3424 sayılı Teşkilât Kanunu ile Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü; Türkiye Cumhuriyeti hudutları içinde ve dışında havayolları tesis etmek ve bu yollar üzerinde tayyarelerle yolcu, eşya ve posta nakliyatı yapmak ve hükmi şahsiyeti haiz bir mülhak bütçe ile idare edilen ve Vekâlete bağlı bir Devlet müessesesi olarak teşekkül etmiştir.

Nafia Vekâleti teşkilâtının Ulaştırma faaliyetlerine ait kısmı bir kanunla teşkil olunan Ulaştırma Vekâletine devredilmiş ve bu meyanda Hava Yolları İdaresi de Ulaştırma Vekâletine bağlanmış bulunmaktadır.

Bu itibarla; Kuruluş kanununa göre Umum Müdürlük memur ve müstahdemlerinden 9 neu ve daha yukarı dereceli memurlarla bu derecelere tekabül eden ücretli müstahdemlerin tâyinleri Ulaştırma Vekâletince yapılmakta ve nakliyat usul ve şartları ve işletmeyi alâkadar eden hususlar yine bu Vekâletçe tesbit olunmaktadır.

Bu cümleden olarak idarenin yolcu, eşya, meydan, hangar, tarifeleri PTT idaresiyle müştereken tesbit edecekleri posta tarifeleri Vekâletçe tasdik olunduktan sonra yürürlüğe girmektedir.

Muhasebei Umumiye kanunu hükümleri dairesinde âmiri itahk mevzularında da Vekâlet birinci derecede âmiri ita salâhiyetini haiz bulunmaktadır.

12. Hangarlar ve tamir atelyeleri :

Bir hava işletmesinin en mühim hizmetlerinin birisi teknik işleri yürütecek teşkilât ve tesislerinin muayyen standartlara uygun olarak kurulması ve idame edilmesidir. Bu meyanda ihtiyacı karşılayacak nispette ve teknik kapasite hudutları dâhilinde kalmak üzere bilhassa tayyare teçhizatının bakım, tamir ve revizyonlarını yapmak için lüzumlu atelye kurulmaktadır. Yapılan işin kalitesinin standartlara tam uygun olması için lüzumlu atelye teçhizatının temini ile bunları kullanacak teknik personelin yetiştirilmesi Devlet Hava Yollarının en mühim meselelerinden biridir. Her iki hususa bütçe imkânları nispetinde önem verilmektedir. Diğer taraftan bilhassa Ankara ve İstanbul gibi Devlet Hava Yolları teknik ve işletme faaliyetinin tekâsüf ettiği hava meydanlarında gerek tamir atelyelerinin tesis ve gerekse yer motorlu vasıtalarının peryo-

dik bakımlarının yapılması için lüzumlu tesisler, Bayındırlık Vekâletince inşa edilmekte olan Yeşilköy ve Esenboğa meydanlarında temin edilmektedir.

13. 1953 malî gelir ve masraf kısmını gösterir bir cetvel ilişik olarak takdim kılınmıştır.

14. Dünya hava şirketleriyle olan münasebetlerin günden güne artırılmasına çalışılmakta ve Milletlerarası kongrelere imkân nispetinde iştirak edilmektedir. Diğer hava şirketlerinin aralarında kurmuş oldukları ve IATA diye isimlendirdikleri teşekküle Hava Yollarının da iştiraki imkânları üzerinde ehemmiyetle durulmaktadır. Bu teşekküle resmen girinceye kadar diğer hava şirketleriyle münferit anlaşmalar yapılmaktadır.

15. Ütülizasyon :

Uçaklardaki yer adedine göre seyahat eden yolcu nispeti 1952 de % 74 dür. 1953 te bu nispetin % 80 i geçeceği tahmin edilmektedir. Yoleunun çok olduğu hatlar da sefer adedi çoğaltılmak suretiyle talebin karşılanmasına çalışılmaktadır. Ayrıca, mümkün mertebe ütülizasyonu çoğaltabilmek için diğer eenebi şirketlerde tatbik edilen usuller hava yollarında da tatbik edilmeye başlanmıştır.

16. Personel ve terfiler :

Devlet Havayolları Umum Müdürlüğünün bugünkü personeli :

A) Barem içi maaşlı memurlar (55) aded.

B) Barem içi ücretli memurlar (7) aded.

C) Bütçe Kanunu (D) cetveliyle alınan barem dışı hizmetliler (939) aded teşkil etmektedir.

1954 Bütçesiyle yalnız barem dışı personel kadrosuna 342 aded ilâve yapılarak bu miktar 1281 e iblâğ edilmiştir. Barem içi memurlarla ücretli memurların terfileri diğer Devlet teşkilâtında olduğu gibi umumi hükümlere göre yapılmaktadır. Barem dışı müstahdemlerin ise, terfileri; kanuni takyidat mevcut bulunmadığından idarece personelin liyakat dereceleri ve kadro imkânları göz önünde tutularak ayhklarının artırılması cihetine gidilmektedir.

İdarenin maaşlı ve ücretli memur kadroları en son 16. VII. 1943 tarihinde kabul edilen 4467 sayılı Kanuna ekli 1 ve 2 sayılı cetvellerle istihsal edilmiştir. Bu cetvellerin muhteviyatı 62 adedden ibarettir. Her yıl idare faaliyetlerinin artışı bu cümleden olarak yeni meydanların açılması dolayısıyla 62 memur kadrosu kifayet etmemiş ve her yıl bütçesiyle (D) cetveline ithal olunan kadrolarla ihtiyacın temini cihetine gidilmiştir.

Halen Devlet Havayolları İdaresinde çalışmakta olan teknik personelin heyeti umumiyesi her sene Bütçe Kanununa bağlı (D) cetvelinde gösterilmektedir. Bu cetvele diğer Devlet teşekküllerinin bu cetvele dâhil personeli ile Devlet Havayollarının bu cetvele dâhil teknik personeli arasında kıyas kabul etmeyecek derecede mühim farklar olmasına rağmen aynı hukuki duruma tâbi tutulmaktadır.

(D) cetveline dahil personelin hukuki durumunun tatminkâr bir vaziyet göstermemekte olmasından başka terfileri dahi diğer umumi prensiplerinden dışarı çıkmamak vaziyeti karşısında temin edilememektedir. Kendilerine tahmil edilen vazifenin ağırlığına mukabil terfileri münasip bir şekilde yapılamamaktadır.

1 - Bütçenin rakam kısmı :

(A/1 Bütçesi)

Bu bütçe 201 nei faslına ait maddelerle 202 nei faslın 11 ve 22 nei maddelerinde geçen seneye nazaran bir değişiklik olmadığı müşahade edilmiş, 21 nei maddesini teşkil eden merkez hizmetlileri, ücreti tertibine ise geçen yıla nazaran, (1 489 101) lira fazlasiyle (4 378 100) lira teklif edildiği görülmüştür. Bu fazlalığın Hükümet gerekçesinde de izah edildiği üzere 1953 yılı devresinde işletmeye açılan bâzı meydanlarla Yeşilköy Meydanında kurulmuş olan Uçak Bakım ve Motör Revizyon Atelyesi ve 1954 yılında işletmeye açılması takarrür eden diğer meydanların personel ihtiyacını temin etmek gayesinden ileri geldiği anlaşılmış ve bu sebeple de teklif uygun görülmüştür.

204, 206, 207 nei fasıllara gelince, bunlardan 204 nü fasla geçen yıldan (20 000) lira noksan teklif edilmiş değerlerine ise geçen yılın aynı tahsisat konulmuştur.

209 neu faslın 11 nei maddesine geçen yıla nazaran (81 337), 12 nei maddesine (14 891), 13 nü maddesine (10 000), 14 nü maddesine (4 127), 15 nei maddesine (11 000) lira fazlasiyle teklifte bulunulmuştur. Bütçe gerekçesinde her maddenin artış sebepleri ayrı ayrı izah edilmiş ve bu izahat tarafımızdan da mesmu görülerek yapılan teklif uygun bulunmuştur.

210 ve 211 nei fasıllara gelince : Bu fasıllardan 210 neu fasla geçen yılın aynı teklifte bulunmuş, 211 nei faslın 10 neu maddesine (274 968) ve 20 nei maddesine ise (10 000) lira fazla teklifte bulunulduğu görülmüştür. Gerekçede etraflıca izah edildiği üzere 10 neu maddedeki fazlalık işletmesine başlanılmış olan Ankara - İzmir - Atina ve Ankara - Adana - Kıbrıs dış seferleriyle yeni açılmış bulunan bâzı meydanlar ve 1954 yılında işletmeye açılması kararlaştırılan diğer meydanlar dolayısıyla yapılacak fazla uçuşlardan ve uçuş personeli kadrosuna ilâve edilen hostesler sebebinden ve 20 nei maddesindeki fazlalık da (D) cetveline yapılan eklemelerden ileri geldiği anlaşılmış olup teklif uygun bulunmuştur.

Keza 214 nü faslı teşkil eden uçak kazasında ölenlerin ailelerine verilecek tazminata dair olan bu tertibe uçuş personelinin 4 ten 5 e çıkarılması dolayısıyla zaruri olarak (5 000) lira fazla teklifte bulunulduğu, 211 nei fasla ise geçen yılın aynı tahsisat konulduğu görülmüş ve teklif yerinde bulunmuştur.

301, 302, 303, 304, 305, 306 nei fasıllara gelince : Bu fasıllara ait maddelerde geçen yıla nazaran vâkı artışlar gerekçede izah edilen sebepler muvacehesinde yerinde ve mesmu görülmüş olduğundan teklif kabul edilmiştir.

Keza 307 nei fasla konan tahsisat üzerinde yapılan incelemede, bu faslın 10, 20, 40 nei maddelerinde geçen yıla nazaran vâkı artışların fiilî sarfiyattan ve yeni açılan 60 nei maddeye mevzu tahsisatın da gerekçesinde izah edildiği veçhile idarede mevcut olmayan murakabe teşkilâtının tesisi zaruretinden ileri geldiği anlaşılmış ve bu mülâhaza tarafımızdan da uygun görülmüştür.

308 nei fasla geçen yıla nazaran konan cüzi fazlalığın (D) cetveline yapılan ilâveden ileri geldiği ve 309 neu faslın 21, 22 ve 31 nei maddelerine geçen yılın aynı teklifte bulunulduğu ve 32, 41, 42 ve 50 nei maddelerine ise idarenin yıldan yıla vâkı inkişafı karşısında bu masrafların da artacağı tabii bulunduğu kanaatine varılarak yapılan teklif uygun bulunmuştur.

403 nü fasla geçen yılın aynı tahsisat teklif edildiği 407 nei geri verilecek paralar ve bilet satış komisyonu tertibine ise varidat artışı ile mütenasiben fazlalık yapıldığı görülerek teklif uygun bulunmuştur.

408 nci fasla geçen yılın aynı, 412 nci fasla personel artışı ile mütenasip olarak (8 000) lira fazla, 414 ncü fasla ise geçen seneki kadar tahsisat teklif edildiği görülmüş ve uygun bulunmuştur.

Vergi ve resimlere dair olan 417 nci fasla artan ihtiyaç nispetinde (5 000) lira bir fazlalık teklif edilmiş 418, 419, 421, 426 ve 451 nci faslın 10 ncu maddesine geçen yıldaki tahsisat kadar teklifte bulunulduğu, 20 nci maddesine ise propaganda hizmetlerinin lâyıkı veçhile yapılabilmesi için (115 000) lira kadar tahsisat konulduğu görülmüş ve çok lüzumlu olan bu iş sebebiyle vâkı artış tarafımızdan da muvafık bulunmuştur.

452 nci fasla gelince; bu fasla idare mensuplarından kurs ve staja tâbi tutulacakların masraflarını karşılamak üzere 20 nci madde açılarak (50 000) lira teklifte bulunulmuştur. Hava meydanlarında çalışan idari ve teknik personelin yurt içindeki müesseselerde nazari ve amelî bilgilerini arttırmaya mâtuf olarak konulmuş olan bu tahsisat tarafımızdan da yerinde görülmüş ve bu faslın 10 ncu maddesini teşkil eden staj için eenebi memleketele gönderilecek uçak personel ve teknisyenlerinin yolluklarıyla başka her çeşit masrafları maddesine yapılan (149 000) lira fazlalık da idarenin müstakbel inkişafı bakımından muvafık bulunmuştur.

453 ncü fasla da (5 000) lira fazlasıyla teklifte bulunulmuştur. Fazlalık gerekçesinde de izah edildiği üzere günden güne inkişaf etmekte olan havacılığın icaplarına göre her yıl dâhil ve hariçte toplanmakta olan kongre ve konferanslara iştiraki sağlamak gayesine mâtuf olduğu anlaşılmış ve teklif yerinde görülmüştür.

501 ve 502 nci fasllara geçen yılın aynı olarak tahsisat teklif edilmiştir.

(A/2 Bütçesi)

Buna ait gerekçede izah edildiği üzere; 701 nci faslın 10 uncu maddesine mevzu tahsisatla bâzı meydanlarda bina ve hangar tesisi ile Yeşilköy terminal binasının önünde yapılacak teşvi mahalli ve bu bina tarasının üstünün kapatılması, seyyar jeneratör ve sair araçlar gibi sundurma, bakım hangarı, akü tamir binası inşa edileceğinden ve 20 nci maddesine teklif edilen tahsisatla da Yeşilköy meydan pist ve terminal sahası bağlantı yolları, Esenboğa meydanı pisti müteferrik ihtiyaçları, İzmir meydanı beton tamiri ve apron tevsii, Elâziğ beton ve pist tamiri ve idarenin diğer tamire muhtaç pistlerinin tamiri yapılacağından teklif yerinde görülmüştür.

711 nci fasla 751 nci faslın 10 ncu maddesine geçen yılın aynı tahsisat teklif edildiği görülmüş ve 20 nci maddesine teklif edilen (50 000) lira fazlalık gerekçede gösterilen sebepler dolaşısıyla kabul edilmiştir.

752 nci faslın 10, 20 ve 30 ncu maddelerine mevzu tahsisat gerekçede izah edilen sebepler dolaşısıyla yerinde görülmüştür.

Varidat Bütçesi

Varidat bütçesine gelince; bu bütçe üzerinde durulacak en mühim mesele yapılan varidat tahmininin hakikata uygun bulunup bulunmadığı keyfiyettir.

Bütçe lâyihasında işletmenin bizatihi varidatı olan bilet, bagaj ve konma, konaklama, posta, hususî uçak kirası, gazete nakliyesi gibi çeşitli varidat membalarından Ağustos 1953 gayesi tahsilâtı nazara alınmak suretiyle yapılan tahminde 1954 yılı varidatının (10 805 000) liraya baliğ olacağı gösterilmiştir.

Bu membalardan 1953 yılı 11 nci ay gayesi itibariyle yapılan tahsilâta dair cetveller üzerinde

yaptığımız tetkikata göre; geçen yıl bütçesinde bu varidat (7 300 000) lira olarak tahmin edildiği halde (9 000 000) lirayı aşacağı ve halbuki 1954 yılında işletmeye açılacağı masraf bütçesinde gösterilen meydanlar dolayısıyla bu varidatın 1954 senesi tahmininden daha fazlayı bulacağı anlaşılmış olup, Devlet Havayolları 1954 Malî yılı Bütçesine ait mütalâalarımızı Yüksek Encümene arz ediyoruz.

Ankara Mebusu
M. Ete

Erzincan Mebusu
N. Pekcan

Gider bütçesi

1953 yılı		Tahsisatın nev'i	1954 yılı	
Tahsisat	Tediye (31. XI. 1953)		Tahsisat	Tediye
10 801 934	5 566 565,94	A/1 Gider bütçesi	15 570 373	A/1 Gider bütçesi
2 842 555	535 562,49	A/2 » »	10 647 383	A/2 Gider bütçesi
<u>13 644 489</u>	<u>6 102 128,43</u>		<u>26 217 756</u>	<u>bütçesi</u>

Gelir bütçesi

1953 yılı		Gelirin nev'i	1954 yılı	
Muhamme- nat	Tahsilât (31. XI. 1953)		B. M.	Muhammenat
6 090 000	3 384 405,45	Bilet geliri	1 - 1	8 500 000,00
240 000	148 096,04	Bağaj geliri	1 - 2	280 000,00
185 000	107 320,00	Konma, konaklama	2 - 1	200 000,00
150 000	139 238,06	Posta nakliye geliri	2 - 2	175 000,00
400 000	595 185,20	Hususi uçak kirası	2 - 3	1 000 000,00
150 000	43 991,20	Gazete nakliye geliri	2 - 4	500 000,00
35 000	21 631,19	% 20 ve % 30 tahsilât	2 - 5	20 000,00
30 600	30 702,25	Kira geliri	2 - 6	80 000,00
19 400	26 794,27	Düşünülmiyen gelir	2 - 7	50 000,00
813 738	500 000,00	Haz. yardım yatırımlar dışı	3 - 1	440 935,00
2 742 555	—	Haz. yardım yatırımlar içi	3 - 2	10 647 383,00
2 788 196	3 245 574,69	Geçen yıl devri	4 -	4 324 438,00
<u>13 644 489</u>	<u>8 240 937,35</u>			<u>26 217 756,00</u>

	SEFER		YOLCU		BAGAJ	
	Aded	Kilometre	Aded	Lira	Kilo	Lira
1938	269	128 347	399	14 953	903	328
1939	923	387 330	2 689	37 718	3 266	914
1940	556	228 070	1 221	20 361	2 544	570
1941	507	177 060	2 189	34 885	3 225	1 917
1942	844	358 300	5 481	148 721	7 700	4 185
1943	967	365 220	5 691	218 636	28 560	18 381
1944	1 822	615 058	14 249	485 729	78 909	40 929
1945	2 382	818 073	18 221	572 831	82 882	42 545
1946	3 105	850 909	37 308	1 057 638	141 975	68 973
1947	6 668	1 788 139	74 388	2 461 964	384 149	77 005
1948	7 322	1 978 399	72 262	2 536 633	430 300	85 299
1949	8 748	2 365 773	77 262	3 572 619	635 993	122 705
1950	10 242	2 947 814	86 331	4 118 447	812 614	166 876
1951	10 609	2 980 257	112 661	5 151 035	989 036	214 002
1952	10 683	2 781 916	123 820	5 324 379	1 069 903	237 279
1953 tahmini	18 496	5 149 475	200 000	7 890 000	1 500 000	250 000

yılları faaliyetini gösterir tablo

GAZETE		POSTA		Çeşitli gelir	Gelir toplamı
Kilo	Lira	Kilo	Lira	Lira	Lira
1 419	145	178	—	144	15 570
4 946	1 135	1 001	1 051	1 990	43 258
6 565	1 052	308	462	1 275	23 720
2 191	332	294	440	4 187	41 761
8 174	1 115	977	1 465	6 966	162 452
12 178	1 656	2 492	3 739	14 946	257 458
33 910	3 405	2 991	5 856	13 829	549 748
38 566	3 471	5 042	9 524	8 905	637 326
44 637	4 017	6 516	12 295	43 547	1 181 470
107 354	9 662	15 461	29 304	121 418	2 699 953
195 043	17 554	24 350	35 972	234 921	2 910 429
472 038	42 484	49 689	68 897	272 758	4 080 463
1 103 670	99 330	75 419	98 795	626 726	5 110 174
1 107 012	170 674	101 288	134 596	652 105	6 322 412
858 200	172 038	124 284	165 771	1 404 502	7 735 354
1 000 000	180 000	140 000	180 000	1 500 000	10 000 000

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Esas No. 1/689

Karar No. 80

27 . I . 1954

Yüksek Reisliğe

Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1954 yılı Bütçesi hakkında hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince Yüksek Meclise arzı kararlaştırılıp Başvekâletin 30 . XI . 1953 tarihli ve 6/3303 sayılı tezkeresiyle gönderilen kanun lâyihası komisyonumuza havale edilmiş olmakla Ulaştırma Vekili, Devlet Havayolları ve Maliye Vekâleti Bütçe ve Malî Kontrol umum müdürleri hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1954 yılı Bütçe kanunu lâyihasını komisyonumuz namına inceleyen raportörün raporu tetkik edildikten ve umum müdürlüğün inkişaf etmekte olan faaliyeti hakkında sorulan sualler Hükümet tarafından cevaplandırıldıktan sonra bütçe fasıl ve maddelerinin tetkikına geçilmiştir.

Umum Müdürlüğün 1954 yılı Bütçesinin masraf kısmını ihtiva eden (A/1) işaretli cetvel yekûnu geçen yıla nazaran (4 768 439) lira fazlalıkla (15 570 373) lira ve (A/2) işaretli yatırım kısmı ise (7 804 828) lira artışla (10 647 383) lira olarak Hükümetçe teklif ve tesbit ve fasıl ve maddelerdeki artışların mucip sebepleri de Hükümet gerekçesinde ayrı ayrı arz ve izah edilmiştir.

(D) işaretli cetvele dâhil ücretli kadrolarda bulunan teknik personele verilmekte olan ücret miktarlarının bu elemanların ifa ettikleri hizmetlerin ehemmiyeti bakımından artırılması lüzumu üzerinde durulmuş ve hazırlanmakta olan Barem kanunu lâyihasında bu cihetin göz önünde bulundurulacağı Hükümet tarafından ifade edilmiş olmakla beraber komisyonumuz, hazırlanmakta olan Terfih kanunu lâyihalarının kanuniyet iktisabedinceye kadar bu personelin terfihlerini sağlamak üzere 5213 sayılı Kanun gereğince ödenecek uçuş tazminatının artırılması veya başka bir formül ile imkân nispetinde tatmin edilmeleri cihetine gidilmesini ve bunun için 5213 sayılı Kanunun bu hususta

tadilini istihdaf eden bir lâyihanın acele olarak Yüksek Meclise sevkının Hükümetçe temin edilmesini temenniye şayan görmüş ve bu maksatla 211 nci fasılın 20 nci maddesine mevzu (50 000) liranın bu maddeden aynı fasılın 10 ncu (Uçuş parası, tazminat ve başka masraflar) maddesine nakil suretiyle ilâvesini kabul etmiştir.

Hava meydanı inşaatından mütevellit açılan bir dâvanın bütçenin tanziminden sonra Yargıtayca karara bağlanmış olmasından dolayı teğiyesi icabeden (525 000) lira için yeniden 505 nci (hükme bağı borçlar) unvanı altında bir fasıl açılarak bu miktar tahsisatın vaz'ı hakkında vâkı teklif komisyonumuzca kabul edilmiş ve bu suretle (A/1) işaretli cetvel yekûnu komisyonumuzca (16 095 373) lira olarak tesbit ve (A/2) işaretli cetvel ise, değışiklik yapılmadığından dolayı Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Umum Müdürlüğün varidatını gösteren lâ-yihaya ilişik (B) işaretli cetvel yekûnu ise 1953 yılına nazaran (12 573 267) lira fazlalıkla (26 217 756) lira olarak Hükümetçe tahmin ve tesbit edilmiş olup bu miktarın (11 088 318) lirası Hazine yardımından ve mütebakisi Umum Müdürlüğün çeşitli varidatından tahassul etmektedir. Geçen yıla nazaran (7 904 828) lira fazla olan Hazine yardımı, Devlet Havayollarının çeşitli ihtiyaçları için gelecek yıllara sâri taahhütlere girişmeye salâhiyet veren 6149 sayılı Kanun gereğince (A/2) işaretli yatırım kısmının 753 ncu maddesine bu yıl vaz'edilmiş olan (7 000 000) liradan ileri gelmektedir.

(A/1) işaretli cetvelde Komisyonumuzca yeniden açılan 505 nci (hükme bağı borçlar) faslına konulmuş bulunan (525 000) liranın, inkişaf halinde ve varidatı gün geçtikçe artmakta bulunan idarenin varidatını gösteren cetvelin 1 nci (İşletme varidatı) faslının 1 nci

(meydanlar bilet varidatı) maddesine ilâvesi suretiyle karşılanması mümkün görülmüş ve bu suretle varidat yekûnu Komisyonumuzca (26 742 756) lira olarak tesbit ve kabul edilmiştir.

Lâyihanın birinci ve ikinci maddeleri, yukarıda Komisyonumuzca tesbit ve kabul edilmiş bulunan rakamlar aksettirilmek suretiyle 3 ve 4 nci maddeleri Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir. Ahiren kabul olunan memurlara senede üç maaş nispetinde tahsisat verilmesi hakkındaki 6211 sayılı Kanunun hükümleri muvacehesinde 5 nci maddenin tedvinine lüzum kalmadığından tayyedilmiş ve 6 nci madde 5 nci ve 7 nci madde kelime değişikliği ile 6 nci, 8, 9 ve 10 ncu maddeler ise 7, 8 ve 9 ncu maddeler olarak ve kelime değişikliği ile kabul edilmiştir.

Bu suretle yeniden hazırlanan Devlet Hava-yolları Umum Müdürlüğü 1954 yılı Bütçe Kanunu lâyihası ekleri bulunan cetveller ile bir-

likte Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Sözcü
Rize	Sivas
<i>I. Akçal</i>	<i>H. İmre</i>
Kâtip	
Siird	Antalya
<i>B. Erden</i>	<i>A. Saroğlu</i>
Bolu	Elâziğ
<i>M. Güçbilmez</i>	<i>Ö. F. Sanaç</i>
Giresun	Gaziantep
<i>A. Tüfekcioğlu</i>	<i>E. Cenani</i>
İmzada bulunamadı	İstanbul
İstanbul	<i>S. Oran</i>
<i>F. Sayımer</i>	İzmir
Kastamonu	<i>B. Bilgin</i>
H. Türe	İzmir
İmzada bulunamadı	<i>T. Güreerk</i>
Ordu	Konya
<i>R. Aksoy</i>	R. Birand
Siird	Seyhan
<i>M. D. Süalp</i>	<i>S. Barı</i>
	Zonguldak
	<i>H. Balık</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

*Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1954 yılı
Bütçe kanun lâyihası*

MADDE 1. — Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1954 Bütçe yılı yatırımlar dışında kalan masraflar için, bağı (A/1) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (15 570 373) lira ve yatırım masrafları için de, bağı (A/2) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (10 047 383) lira tahsisat verilmiştir.

MADDE 2. — Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1954 Bütçe yılı masraflarına karşılık olan gelirler, bağı (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (26 217 756) lira olarak tahmin edilmiştir.

MADDE 3. — Devlet Havayolları Umum Müdürlüğüne 1954 Bütçe yılı içinde elde edilecek varidat çeşitlerinden her birinin dayandığı hükümler, bağı (C) işaretli cetvelde gösterilmiştir. Bu cetvelde yazılı gelirlerin tarh ve tahsiline 1954 Bütçe yılında da devam olunur.

MADDE 4. — Devlet Havayolları Umum Müdürlüğünün 30 . VI . 1939 tarihli ve 3656 sayılı Kanununun 19 neu maddesine giren hizmetlilerine ait kadrolar, bağı (D) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

1953 Bütçe yılında (D) işaretli cetveldeki hizmetli kadrolarında vâkı ücret değişiklikleri dolayısıyla 1952 yılına nazaran almakta oldukları ücretleri azalmış olanlara aradaki farkların ödenmesine 1954 Bütçe yılında da devam olunur.

3656 sayılı Kanununun 9 neu maddesi gereğince geçici mahiyetteki hizmetliler için İera Vekilleri Heyeti kararıyle kadro alınabilecek tertipler, bağı (E) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

Bu kadrolar, ertesi yıl bütçe lâyihasıyla Büyük Millet Meclisine sunulur ve bunların eldeki kadrolara ek olmaması şarttır.

MADDE 5. — Devlet Havayollarında uçaklar üzerinde, uçakların uçuşa hazırlanmasında, telsiz ve diğer fennî vasıta ve cihazlarda bilfiil çalışan personele bir yıl içinde ücretlerinin iki aylık tutarını geçmemek üzere idarece tesbit edilecek esaslar dairesinde ikramiye verilir.

MADDE 6. — Devlet Havayolları Umum Müdürlüğünün mühendis, pilot, makinist ihtiya-

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

*Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1954 yılı
Bütçe kanunu lâyihası*

MADDE 1. — Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1954 Bütçe yılı yatırımlar dışında kalan masraflar için, bağı (A/1) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (16 095 373) lira ve yatırım masrafları için de, bağı (A/2) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (10 647 383) lira tahsisat verilmiştir.

MADDE 2. — Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1954 Bütçe yılı masraflarına karşılık olan varidat, bağı (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (26 742 756) lira olarak tahmin edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin 3 nü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Hükümetin 4 nü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Hükümetin 6 ncı maddesi 5 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Hü.

cı noksanları gerektiğçe Millî Savunma Vekâletinin uygun bulması üzerine bu vekâletçe temin olunur. Bu suretle geçici olarak Havayolları İdaresinde çalıştırılacakların aylık ve uçuş zamları Millî Savunma bütçesinden ve tahakkuk edecek yolluk, kilometre uçuş paralarıyla ikramiyeleri Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü bütçesinden ödenir.

MADDE 7. — Geçen yıl borçları fashındaki tahsisat üstünde çıkan ve 1953 yılı Bütçesinin ait olduğu tertiplerinde karşılığı bulunan borçlar, ilgili oldukları hizmet fasıllarından bu fasla Maliye Vekâletince aktarılacak tahsisattan ödenir.

1937 - 1952 Bütçe yıllarına ait olup da Muhasebei Umumiye Kanununun 93 ncu maddesine göre zaman aşımına uğramamış ve karşılıkları yılları bütçesinde bulunan borçlar 1954 yılı Bütçesinin ilgili hizmet tertiplerinden veya 3 ve 4 ncu kısım fasılları ile yatırım fasılları artıklarından eski yıllar borçları fashına Maliye Vekâletince aktarılacak tahsisattan ödenir.

MADDE 8. — Masraf bölümlerinden yapılacak harcamalara ilişkin formül, bağh (R) işaretili cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 9. — Bu kanun 1 Mart 1954 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10. — Bu kanunu Maliye ve Ulaştırma vekilleri yürütür.

Başvekil
A. Menderes
Adalet Vekili
O. Ş. Çiçekdağ
İçişleri Vekili
E. Menderes
Maliye Vekili
H. Polatkan
Bayındırlık Vekili
K. Zeytinoğlu
Sa. ve So. Y. Vekili
Dr. E. H. Üstündağ
Tarım Vekili
N. Ökmen
Çalışma Vekili
H. Erkmen

Devlet Vekili
C. Yardımcı
Millî Savunma Vekili
K. Yılmaz
Dışişleri Vekili
Millî Eğitim Vekili
R. S. Burçak
Eko. ve Ticaret Vekili
F. Çelikbaş
G. ve Tekel Vekili
E. Kalafat
Ulaştırma Vekili
Y. Üresin
İşletmeler Vekili
S. Yırcalı

B. K.

MADDE 6. — Geçen yıl borçları fashındaki tahsisat üstünde çıkan ve 1953 yılı Bütçesinin ait olduğu tertiplerinde karşılığı bulunan borçlar, ilgili oldukları hizmet fasıllarından bu fasla Maliye Vekâletince aktarılacak tahsisatlardan ödenir.

1937 - 1952 bütçe yıllarına ait olup da Muhasebei Umumiye Kanununun 93 ncu maddesine göre zaman aşımına uğramamış ve karşılıkları yılları bütçesinde bulunan borçlar 1954 yılı Bütçesinin ilgili hizmet tertiplerinden veya 3 ve 4 ncu kısım fasılları ile yatırım fasılları bakıyelerinden eski yıllar borçları fashına Maliye Vekâletince aktarılacak tahsisatlardan ödenir.

MADDE 7. — Masraf fasıllarından yapılacak harcamalara ilişkin formül, bağh (R) işaretili cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 8. — Bu kanun 1 Mart 1954 tarihinden itibaren meridir.

MADDE 9. — Bu kanun hükümlerini icraya Maliye ve Ulaştırma vekilleri memurdur.

A/1 - CETVELİ

F.	M.	Tahsisatın nev'i	1953	1954 yılı için	
			Yılı tahsisatı Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonca kabul edilen Lira
<i>İkinci kısım - Personel masrafları</i>					
I - Maaşlar ve ücretler					
201		Maaşlar			
	11	Merkez memurları maaşı	176 700	176 700	176 700
	12	Vilâyetler memurları maaşı	50 700	50 700	50 700
	21	Merkez memurları açık maaşı	1	1	1
	22	Vilâyetler memurları açık maaşı	1	1	1
		Fasıl yekûnu	227 402	227 402	227 402
202		Ücretler			
	11	Merkez memurları ücreti	37 500	37 500	37 500
	12	Vilâyetler memurları ücreti			
	21	Merkez hizmetlileri ücreti	2 888 999	4 378 100	4 378 100
	22	Vilâyetler hizmetlileri ücreti	1	1	1
		Fasıl yekûnu	2 926 500	4 415 601	4 415 601
204		Ecnebi uzmanlar ücreti	160 000	140 000	140 000
II - Başka haklar					
206		4178 ve 4598 sayılı kanunlar gereğince yapılacak zam ve yardımlar			
	11	Merkez memurları çocuk zammı	7 500	7 500	7 500
	12	Vilâyetler memurları çocuk zammı	3 400	3 400	3 400
	21	Merkez memurları doğum yardımı	600	600	600
	22	Vilâyetler memurları doğum yardımı	400	400	400
	31	Merkez memurları ölüm yardımı	1 500	1 500	1 500
	32	Vilâyetler memurları ölüm yardımı	500	500	500

F.	M.	Tahsisatın nev'i	1953	1954 yılı için	
			Yılı tahsisatı Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonca kabul edilen Lira
	40	Yakacak zammı	250	250	250
		Fasıl yekûnu	14 150	14 150	14 150
207		Ecnebi dil bilenlere 3656 sayılı Kanunun 5 nci maddesi gereğince ödenecek para mükâfatı	1 500	1 500	1 500
209		4534 sayılı Kanun gereğince T. C. Emekli Sandığına yapılacak ödemeler			
	11	% 5 emekli ve % 25 giriş kesenekleri ile artış farkları	173 465	255 402	255 402
	12	% 1 ek karşılıklar	31 539	46 430	46 430
	13	Emekli ikramiyesi	20 000	30 000	30 000
	14	Sandık yönetim masrafları	8 743	12 870	12 870
	15	Diğer ödemeler	9 000	20 000	20 000
		Fasıl yekûnu	242 747	364 702	364 702
210		Temsil tahsisatı	1 800	1 800	1 800
211		5213 sayılı Kanun gereğince ödenecek uçuş parası, tazminat ve başka masraflar	275 032	550 000	600 000
	0	Bütçe Kanununun 5 nci maddesi gereğince verilecek ikramiyeler	40 000	50 000	0
		Fasıl yekûnu	315 032	600 000	0
214		3424 sayılı Kanunun 5 nci maddesi gereğince uçak kazasında ölenlerin ailelerine verilecek tazminat	20 000	25 000	25 000
221		Emekli, dul ve yetim maaşları	2 750	2 750	2 750
		İkinci kısım yekûnu	3 911 881	5 792 905	5 792 905

F.	M.	Tahsisatın nev'i	1953	1954 yılı için	
			Yılı tahsisatı Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonca kabul edilen Lira
<i>Üçüncü kısım - Yönetim masrafları</i>					
301		Merkez daireleri büro masrafları			
	10	Kırtasiye	4 000	6 000	6 000
	20	Döşeme	920	3 000	3 000
	30	Demirbaş	3 280	5 000	5 000
	40	Öteberi masrafları	10 000	15 000	15 000
	50	Aydınlatma	1 000	5 000	5 000
	60	Isıtma	1 000	5 000	5 000
		Fasıl yekûnu	20 200	39 000	39 000
302		Vilâyetler büro masrafları			
	10	Kırtasiye	2 500	10 000	10 000
	20	Döşeme	575 000	150 000	150 000
	30	Demirbaş	14 750	25 000	25 000
	40	Öteberi masrafları	20 000	25 000	25 000
	50	Aydınlatma	45 000	60 000	60 000
	60	Isıtma	19 400	30 000	30 000
		Fasıl yekûnu	676 650	300 000	300 000
303		Basılı kâğıt ve defterler	19 000	25 000	25 000
304		Posta, telgraf ve telefon ücret ve masrafları			
	11	Merkez posta ve telgraf ücretleri	5 000	5 000	5 000
	12	Vilâyetler posta ve telgraf ücretleri	1 000	1 000	1 000
	21	Merkez telefon masrafları	10 000	15 000	15 000
	22	Vilâyetler telefon masrafları	50 000	50 000	50 000
		Fasıl yekûnu	66 000	71 000	71 000
305		Kira bedeli			
	11	Merkez	11 000	56 000	56 000
	12	Vilâyetler	40 000	80 000	80 000
		Fasıl yekûnu	51 000	136 000	136 000

F.	M.	Tahsisatın nev'i	1953	1954 yılı için	
			Yılı tahsisatı	Hükümetçe istenen	Komisyonca kabul edilen
			Lira	Lira	Lira
306		Giyecekler	115 000	151 000	151 000
307		Yolluklar			
	10	Sürekli görev yolluğu	10 000	20 000	20 000
	20	Geçici görev yolluğu	25 000	45 000	45 000
	40	Ecnebi memleketler yolluğu	30 000	40 000	40 000
	50	Ecnebi uzman yolluk ve başka masrafları	15 000	15 000	15 000
	60	Kontrolörler	0	15 000	15 000
Fasıl yekûnu			80 000	135 000	135 000
308		4598 sayılı Kanun gereğince ödenecek tedavi masrafları ve yollukları			
	11	Merkez	2 000	3 000	3 000
	12	Vilâyetler	2 000	3 000	3 000
Fasıl yekûnu			4 000	6 000	6 000
309		Taşıt masrafları			
	21	Merkez yer taşıtları işletme masrafları	2 000	2 000	2 000
	22	Merkez yer taşıtları donatım ve onarım masrafları	1 000	1 000	1 000
	31	Vilâyetler yer ve deniz taşıtları elektrojen gurupları buharlı kazanlar ve diğer tesislerin işletme masrafları	500 000	500 000	500 000
	32	Vilâyetler yer ve deniz taşıtları elektrojen gurupları buharlı kazanlar ve diğer tesislerin donatım ve onarım masrafları	100 000	200 000	200 000
	41	Hava taşıtları işletme masrafları	4 184 203	6 161 468	6 161 468
	42	Hava taşıtları donatım ve onarım masrafları	600 000	900 000	900 000
	50	Çeşitli işletme masrafları	183 000	450 000	450 000
Fasıl yekûnu			5 570 203	8 214 468	8 214 468
Üçüncü kısım yekûnu			6 602 053	9 077 468	9 077 468

F.	M.	Tahsisatın nev'i	1953	1954 yılı için	
			Yılı tahsisatı Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonca kabul edilen Lira
<i>Dördüncü kısım - Daire hizmetleri</i>					
403		Temsil masrafı	5 000	5 000	5 000
407		Geri verilecek paralar ve bilet satış komisyonu	70 000	150 000	150 000
408		Artırma, eksiltme ve ihale komisyonlarına iştirak edecek üyelerin huzur masrafları	500	500	500
412		Sihhi gereçler	27 000	35 000	35 000
414		Taşıma masrafları	10 000	10 000	10 000
417		Vergi ve resimler	15 000	20 000	20 000
418		Faiz, acyo ve para taşıma masrafları	10 000	10 000	10 000
419		Mahkeme masrafları	7 000	7 000	7 000
421		Posta ve eşya nakil tazminatları	1 000	1 000	1 000
426		Pasif korunma masrafları	6 000	6 000	6 000
451		Yayın masrafları			
	10	Satınalma ve abone	6 500	6 500	6 500
	20	Başka her çeşit yayın ve propaganda masrafları	35 000	150 000	150 000
Fasıl yekûnu			41 500	156 500	156 500
452		Kurs ve staj masrafları			
	10	Staj için yabancı memleketlere gönderilecek uçak personel ve teknisiyenleri yollukları ile başka her çeşit masrafları	25 000	174 000	174 000
	20	Yurt içinde İdare mensuplarından kurs ve staja tâbi tutulacakların her türlü masrafları	0	50 000	50 000
Fasıl yekûnu			25 000	224 000	224 000

F.	M.	Tahsisatın nev'i	1953	1954 yılı için	
			Yılı tahsisatı Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonca kabul edilen Lira
453		Havacılık kongre ve konferanslarına iştirak edeceklerin yol-luk ve masrafları	5 000	10 000	10 000
		Dördüncü kısım yekûnu	223 000	635 000	635 000
<i>Beşinci kısım - Borçlar</i>					
501		Geçen yıl borçları	60 000	60 000	60 000
502		Eski yıl borçları			
	10	1949 - 1952 yılları borçları	4 999	4 999	4 999
	20	1937 - 1948 » »	1	1	1
		Fasıl yekûnu	5 000	5 000	5 000
505		Hükme bağlı borçlar	0	0	525 000
		Beşinci kısım yekûnu	65 000	65 000	590 000
KISIMLAR YEKÛNU					
		İkinci kısım yekûnu	3 911 881	5 792 905	5 792 905
		Üçüncü kısım yekûnu	6 602 053	9 077 468	9 077 468
		Dördüncü kısım yekûnu	223 000	635 000	635 000
		Beşinci kısım yekûnu	65 000	65 000	590 000
		UMUMİ YEKÛN	10 801 934	15 570 373	16 095 373

A/2 - CETVELİ

Yatırımlar

I - Onarımlar

701		Meydanlar, istasyon binaları, hangar atelyeler onarımı			
	10	Meydan binaları onarımı	150 000	400 000	400 000

F.	M.	Tahsisatın nev'i	1953	1954 yılı için	
			Yılı tahsisatı	Hükümetçe istenen	Komisyonca kabul edilen
			Lira	Lira	Lira
	20	Pist onarımı	600 000	650 000	650 000
		Fasıl yekûnu	750 000	1 050 000	1 050 000
711		Makina, araç ve gereçler onarımı	10 000	10 000	10 000
751		Meydanlar için satın alınacak makina, araç ve yedek parça			
	10	Makina, araç ve yedek parça satın alınma masrafları	50 000	50 000	50 000
	20	Elektrojen gurupları ve yedek parçaları satın alınma masrafları	100 000	150 000	150 000
		Fasıl yekûnu	150 000	200 000	200 000
752		Yeniden alınacak taşıtlar ve telsiz cihazları			
	10	Hava taşıtları telsiz cihazları yedek parçaları satın alınması masrafları	500 000	800 000	800 000
	20	Yer taşıtları, telsiz cihazları yedek parça satın alınma masrafları	650 000	800 000	800 000
	30	Amerikan - İngiliz kredileriyle satın alınan malzeme bedelinin taksitleri olup Hazineye ödenecek paralar	382 555	387 383	387 383
	40	Motör ve revizyon atelyesi için satın alınacak alet ve malzeme	400 000	400 000	400 000
		Fasıl yekûnu	1 932 555	2 387 383	2 387 383
753		6149 sayılı Kanun gereğince gelecek yıllara sâri taahhütler karşılığı	0	7 000 000	7 000 000
		Yatırımlar yekûnu	2 842 555	10 647 383	10 647 383

B - CETVELİ

F.	M.	Varidatın nev'i	1953	1954 yılı için	
			Yılı tahminleri Lira	Hükümetçe tahmin edilen Lira	Komisyonca tahmin edilen Lira
1		İşletme varidatı			
	1	Meydanlar bilet varidatı	6 090 000	8 500 000	9 025 000
	2	Meydanlar bagaj varidatı	240 000	280 000	280 000
		Fasıl yekûnu	6 330 000	8 780 000	9 305 000
2		Çeşitli varidat			
	1	Konma, konaklama varidatı	185 000	200 000	200 000
	2	Posta nakliye varidatı	150 000	175 000	175 000
	3	Hususi uçak kira varidatı	400 000	1 000 000	1 000 000
	4	Gazete ve eşya nakliye varidatı	150 000	500 000	500 000
	5	Seyahattan vazgeçen yolcular- dan alınan % 20 tazminat	35 000	20 000	20 000
	6	İdareye ait binaların kira va- ridatı	30 600	80 000	80 000
	7	Düşünülmeyen varidat	19 400	50 000	50 000
		Fasıl yekûnu	970 000	2 025 000	2 025 000
3		Hazineden yardım			
	1	Yatırım dışında kalan masraf- lar için	813 738	440 935	440 935
	2	Yatırımlar için	2 742 555	10 647 383	10 647 383
		Fasıl yekûnu	3 556 293	11 088 318	11 088 318
4		Geçen yıldan devrolunan nakit mevcudu	2 788 196	4 324 438	4 324 438
		UMUMİ YEKÜN	13 644 489	26 217 756	26 742 756

C - CETVELİ

Vergilerin, resimlerin ve başka varidatın
dayanakları

Nev'i	Tarihi	Numarası	Ö Z E T İ
Kanun	3 . 6 . 1938	3424	Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü Teşkilât Kanunu

E - CETVELİ

F.	M.	Tahsisatın nev'i
204		Eenebi uzmanlar ücreti

D - CETVELİ

G.	Memuriyetin nev'i	Aded	Ücret	G.	Memuriyetin nev'i	Aded	Ücret
1	Teknisiyen	20	625		Başhostes (Uçucu)	1	475
	»	8	550		Hostes (Uçucu)	8	300
	»	9	475		»	20	250
	»	13	400	2	Usta	1	400
	Makinist	3	625		»	8	350
	»	10	550		»	10	300
	»	12	475		»	10	250
	»	30	400		»	7	225
	»	50	350		»	11	200
	»	51	300	3	Şoför	12	300
	»	50	250		»	27	250
	»	28	225		»	10	225
	Ressam	1	475		»	32	200
	Kaptan pilot	30	625		Başbahçıvan, Bahçıvan	1	200
	Pilot	30	550		»	2	150
	»	15	475	4	Daktilo	8	200
	Makinist (Uçucu)	1	550		»	4	175
	»	2	475		»	4	150
	»	10	350		Tercüman	2	625
	»	16	300		»	2	550
	Telsizci (Uçucu)	1	550	5	Şef	8	550
	»	1	475		»	15	475
	»	6	400		»	6	400
	»	6	350		»	5	350
	»	20	300		»	2	300

G.	Memuriyetin nev'i	Aded	Ücret	G.	Memuriyetin nev'i	Aded	Ücret
	Müdür	1	625				
	»	1	550		Avukat	1	475
	»	1	475		»	1	400
	»	5	400	6	Başhademe ve hademe	5	150
	»	5	350		»	4	125
	»	16	300		»	45	100
	Müdür Muavini	5	475		Bekçi	1	250
	Memur	9	400		»	3	175
	»	30	350		»	9	150
	»	43	300		»	45	125
	»	122	250		İşçi	5	250
	»	21	225		»	21	200
	»	51	200		»	50	175
	»	3	175		»	50	150
	Doktor	2	625		»	80	125
	»	2	550				
	»	5	475				
							1281

R - CETVELİ

Umumi Bütçede mütenazırı olan tertipler için mezkûr Bütçe Kanununa bağlı (R) cetvelindeki förmül bu bütçe için de uygulanır.

Fasıl 202 - Madde 21 — Merkez hizmetliler ücreti

Meydanlarda muhasebe teşkilâtı olmadığından buralarda çalıştırılan memur ile personelin ücretleri merkezden ödenmekte ve kış mevsimlerinde veya lüzum görüldüğü takdirde meydanlardaki personelin bir kısmı merkezde çalıştırılmakta olduğundan bu sebebe binaen gerek merkez ve gerekse vilâyetlerdeki hava meydanlarında çalışanlara ait ücretler bu tertipten ödenir.

Fasıl 204 — Ecnabi uzmanlar ücreti

Ecnabi uzmanların sözleşmeleri gereğince ödenecek olan aylık ücretleri, mukavelesi gereğince verilecek paralar bu fasıldan ödenir.

Fasıl 211 — 5213 sayılı Kanun gereğince ödenecek uçuş parası, tazminat ve başka masraflar

5213 sayılı Kanun gereğince uçuş parası, tazminat ve başka masraflar ile onarımı yapılan uçakların tecrübesi esnasında tamirle ilgili işleri kontrol etmek üzere uçakta bulundurulacakların unvanları ne olursa olsun kanunda yazılı kontrolör vasfını haiz olacaklardan tecrübesi yapılacak uçakta bulunacakların vazifeleri tâyin edilmek şartıyla bunlara da beher kilometre için 1,25 kuruş verilir.

Fasıl 306 — Giyecekler

Teknisyen, ressam, kontrol hizmetinde çalıştırılacak şefler, doktorlar, avukatlar ve daktilolar hariç olmak üzere (D) cetveline dâhil bilûmum hizmetlilerle meydanlarda çalışan sıhhat memurlarına ve bu fasıldaki tahsisatın müsaadesi ve idarece tâyin edilecek esaslar dâhilinde kadim hademe ve

doktor gömlekleri, işçilere iş tulumları ile birer takım elbise, palto, ayakkabı, uçucu personele iki yılda bir defa yazlık elbise ve umumi formülde yazılı giyecekler ile İş Kanunu gereğince meydanlarda çalıştırılacak işçilere verilecek tulum, elbise, çizme ve muşamba bedelleri bu tertipten ödenir.

Fasıl 308 — 4598 sayılı Kanun gereğince ödenecek tedavi masrafları ve yollukları

Ücretli memurlarla hizmetlilerin tedavi, yol masrafları ile cenaze masrafları da bu tertipten ödenir.

Fasıl 309 - Madde 22 — Merkez yer taşıtları donatım ve onarım masrafları

Madde 32 — Vilâyetler yer ve deniz taşıtları elektrojen grupları, buharlı kazanlar ve diğer tesislerin donatım ve onarım masrafları

Yer ve deniz taşıtları, yangın söndürme, sağlık arabaları, reng, beykin ve elektrojen grupları buharlı kazanların onarımı ve bu onarma işleri için satın alınacak malzeme ve kaynak işlerinde kullanılacak oksijen tüplerinin doldurma bedeli ve donatım onarma işlerinde çalıştırılacak uzman amele yevmiyeleriyle bu işlerle ilişkili başka bütün masraflar bu tertipten ödenir.

Madde 41 — Hava taşıtları işletme masrafları

Uçaklara lüzumlu benzin, yağ alkol gibi akar yakıt maddelerinin satınalma bedelleriyle nakliye, gümrük, ardiye, sigorta masrafları ve işletmeyi icabettiren bu gibi masraflar bu tertipten ödenir.

Madde 42 — Hava taşıtları donatım ve onarım masrafları

Uçakların motör revizyonları, telsiz cihazları, gövde ve yolcu koltukları ve kılıflarının onarımı gibi işlerin yaptırılması ve onarım, donatım işlerinde kullanılmak üzere alınacak donatım ve onarım malzemesi ve bunların gümrük, ardiye, sigorta ve nakliye ücretleri, motör revizyon işlerinde çalıştırılacak usta, makinist ve teknisiyen yevmiyeleri, İş Kanunu hükümlerine tevfikan ödenecek paralar ve bu işlerle ilişkin başka bütün masraflar bu tertipten ödenir.

Madde 50 — Çeşitli işletme masrafları

(1) Hava seyrüseferleri için lüzumlu olan uçuş hava ve yer taşıtları diyagramları ile uçuş seyrüsefer haritaları, motör, tayyare, telsiz kotları ve frekans kabloları ve teknik tesisatın bakım ve idamelerine ait tablolar, (2) Şikago Anlaşmasına göre uçak ve uçucu personelde bulunması gereken belgeler, (3) Ecnabi uçaklarda staj yapan uçak personelinin pasaport masrafı, (4) Memleket iç ve dış seferlerine ait uçak manifesto tab'iyesi ve manifestoya yapıştırılacak pul bedelleri ile Gümrük Kanunu gereğince ecnebi memleketlerden gelecek bagaj, manifesto, pul masrafları, (5) Bu işletme ile ilgili basılı kâğıt ve defterler ile yolculara mahsus bilet, bagaj etiketi, yolcu tarifesi, biletlerin yevmiye kayıt defterleri, yolcu kayıt, bagaj kayıt, bilet satış defterleri tab'iyeleriyle bunlara lüzumlu kâğıt bedelleri, (6) Yurt iç ve dışında yolcularla uçak personeline verilecek yiyecek, içecek bedelleri, jiklet mümasili ikram maddeleri bedelleri ile masrafları, (7) Yolcu ve memur ve müstahdemlerin şehirle meydan arası gidiş gelişlerine ait taşıt masrafları, (8) Teknik veya idari sebeplerle vâki olacak sekteler veya mecburi inişlerde yolcu ve personelin bagaj, gazete ve sairinin bilet tarifesinin 17 nci maddesinde yazılı masrafların yapılması, (9) Kaza neticesinde ölenlerin teçhiz, tekfini ve tahnit masrafları ile ailelerinin bulunduğu mahallere kadar nakilleri ve bunlardan tedavilerine lüzum görülenlerin tedâvi ücret ve masrafları, (10) Ecnabi memleketlerde yapılacak seferler için işletmenin temini maksadiyle (IATA) Enternasyonal Assaciation Şirketine ödenecek paralar, (11) Uçakların işletme işi ile ilgili dış aksamı temizlik işlerinde çalıştırılan amele yevmiyeleri, (12) Uçak koltuk kılıflarının yaptırılması ve bunların yıkatma ücreti, (13) Telsiz muhaberatının temini için vâki olan cereyan bedeli ile akülerin şarj ve gece iniş mahalleri ile apronların tenvirine ait elektrik cereyan bedelleri, (14) uçaklarda hava tutmasına karşı yolculara verilen kumuk kâğıdı, motör taziyi için kulağa konulan pamuk mubayaası ve pamuk muhafaza kâğıdı

yaptırması, (15) Ecnebi memleketlere sefer yapan uçakların konma, konaklama masrafları ile bunlardan doğan sair masraflar ve işletme ile ilişkili başka her çeşit masraflar bu tertipten ödenir.

Fasıl 412 — Sıhhi gereçler

Umumi Bütçeye ait (R) cetvelindeki izahat üzerine yapılacak masraflar ve asit işleriyle çalışan akümülatörcü ve akümülatörcü yamağı ile boyacıya sâfi olarak verilecek süt veya yoğurt bedelleri bu tertipten ödenir.

Fasıl 417 — Vergi ve resimler

5237 sayılı Belediye Gelirler Kanunu gereğince ödenecek vergilerle meydan ve idare binalarına ait bina, tenvirat, tanzifat vergileri ve diğer vergi ve resimler bu tertipten ödenir.

Fasıl 418 — Faiz acyo ve para taşıma masrafları

Banka ve postalarla yapılan para nakil masrafları ve pul bedelleri ile bu işlerle ilgili başka bütün masraflar bu tertipten ödenir.

Fasıl 419 — Mahkeme masrafları

Mahkeme harçları, baro kayıt ücretleri, icra masrafları avukatlık ücreti ve bu husustaki masraflar bu tertipten ödenir.

Fasıl 453 — Havacılık Kongre ve konferanslarına iştirak edeceklerin yolluk ve masrafları

Kongre ve konferanslara gidecek memurların yollukları ve bunlar tarafından konferansın devam ettiği müddetçe yapılacak telefon ve temsili masraflar ile bu tertiple ilgili başka bütün masraflar bu tertipten ödenir.

Fasıl 701 — Meydanlar, istasyon binaları, hangar ve atölyeler onarımı

Madde 10 — Meydan binaları, hangar ve atölyeler onarımı

Binaların, portatif evlerin atölye ve hangarlarla telsiz, radyo, elektrik ve su işleri gibi sabit tesislerin onarılması ve civarlarının tanzimi bunlar için yapılacak ilâve inşaat ile (20 000) liraya kadar sabit tesislerin onarılması ve civarlarının tanzimi, bunlar için yapılacak ilâve inşaat ile (20 000) liraya kadar küçük yapıların yapılması ve mevcut meydanların emniyeti için istimlak edilecek arazi bedeli ile tapu harçları ve hariçte yaptırılacak plân ve keşifler için ödenecek keşif ücreti ile nezaret edecek fen adamlarına ödenecek paralar ve bu binaların onarılmasında kullanılmak üzere satın alınacak onarma malzeme bedeli ile bu hususta çalıştırılacak amele yevmiyeleri ve bu işlerle ilişkin başka bütün masraflar bu tertipten ödenir.

Madde 20 — Pist onarımı

Mevcut meydan pistleriyle meydana ait sabit tesislerin onarılması ve bunların onarılması için satın alınacak malzeme bedeli ile bu hususta çalıştırılacak amele yevmiyeleri ve pist onarımı ile ilişkin başka bütün masraflar bu tertipten ödenir.

Fasıl 751 - Madde 10 - 20 — Meydanlar için satın alınacak makine, araç ve yedek parçalar

Meydanların pist tamiratında kullanılmak üzere satın alınacak mazot makinesi, traktör, silindir ve asfalt yapmaya mahsus tava, kazan, kazma, kürek küskü gibi alet ve edavat ile meydan tamiratında kullanılacak çali süpürgesi ve inşaat malzemesi nakline mahsus araç ve elektrojen grupları ile yedek parça satınalma bedelleri ve bunların tesis masrafları, nakliye, gümrük, ardiye, sigorta ve anbalâj masrafları ve bu işlerle ilişkili başka bütün masraflar bu tertipten ödenir.

Fasıl 752 — Yeniden alınacak taşıtlar ve telsiz cihazları

Madde 10 — Hava taşıtları, telsiz cihazları ve yedek parça satınalma masrafları

Madde 20 — Yer ve deniz taşıtları, telsiz cihazları yedek parça satınalma masrafları

Hava, deniz ve yer taşıtları ile telsiz cihazları ve yedek parçaları lüzumlu lâstik, cam gibi bunlarda kullanılacak malzemenin satınalma bedelleri, nakliye, ardiye, günrük, sigorta masrafları ve eenebi memleketlerden satınalınacak malzemelere ait posta, telgraf, telefon masrafları ve bu satınalmalarla ilişkin başka bütün masraflar bu tertipten ödenir.

Madde 40 — Motor revizyon atölyesi için satınalınacak gereçler

Motör revizyon atölyesi için satınalınacak makine alet ve edevat ile atölyeye lüzumlu yedek parça satınalma bedeli, nakliye, sigorta, gümrük, ardiye ve anbalâj masrafları ile bu satınalmalarla ilişkin başka bütün masraflar bu tertipten ödenir.

1953 yılı gider bütçesinin 204 ncü yabancı uzmanlar ve tercümanlar tertibine ait kadro cetvelidir

F.	M.	Ödeneğin çeşidi	Görevin çeşidi	Aded	Lira	Ay	Tutarı
204	—	Yabancı uzman ve hizmetliler ile bunlara yardımcı personelin ücreti	Motör revizyon uzmanı [1] Radyo ve renk tamir ve ayar uzmanı [1] Tercüman [1] Tercüman [1] Sivil havacılık uzmanı [1] Hava trafik kontrol uzmanı [1] Havayolları teşkilât uzmanı [1]	1 1 1 2 1 1 1	3 710 3 834 625 475 1 283 1 283 1 283	12 12 12 12 12 12 12	44 520 46 008 7 500 11 400 15 396 15 396 15 396
				8			155 616

Bakanlar Kurulunun 25 . IV . 1953 tarih ve 4/616 sayılı kararıyle istihdam edilmektedir. Yapılan sözleşmeye göre uzmanların her birine ayda (600) Amerikan dolârından başka, ayrıca Türkiye'de buldukları müddetçe her ay iase ve ibate karşılığı olarak (350) dolâr mukabili Türk Lirası ödenecektir.

[1] Mart 1953 başından Şubat 1954 sonuna kadar